

Critics - Point

«Ἀμίλητη» ἢ ἀμείλικτη... γλιστρίδα;
(ἴσως ἡ μόνη ἀλλὰ καὶ μεγαλύτερη ἀστοχία τῆς
Ἐναλλακτικῆς Σκηνῆς, ἀπὸ καταβολῆς της...)

21/2019.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

«ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΤΕΛΟΣ, ΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΜΕΣΑ», κατακλεῖδα ἄκρως... δύσοσμη, γνωστοτάτου, προσφιλεστάτου μου πλήν τόσο μακροσκελοῦς ἀνεκδότου, ὥστε αὐταποκλείει παράθεσή του. Τὸ διάλειμμα ἀναφέρεται στὸ **Sabbatical semester** (σαββατικό ἐξάμηνο) ποὺ χάρισα στὸν ἑαυτὸ μου ἐπιμελέστατα ἀποφεύγοντας κάθε μουσική ἢ μουσικοσκηνική ἐκδήλωση, ἐπιβάλλουσα...κριτική. Δέν περιγράφεται πόσο γλέντησα τὸ εὐλογημένο αὐτὸ ἔτηνο θείας σιγῆς. «Τὰ κεφάλια μέσα» ὑπαινίσσεται τὸ τέλος του καὶ τὴν ἀπρόθυμη ἐπάνοδό μου στὸν ἄπατο βόθρο τῆς ἐσαεὶ ἀθεσμοθέτητης Ἐντεχνῆς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς. Τὴν ἐπιστροφή μου (ἐφεξῆς, θὰ γράφω ὅλο καὶ ἀραιότερα διότι μπάφιασα πιά, 6 δεκαετίες τώρα, μὲ τὸ μουσικό μας χάλι) στὴν κριτική σηματοδότησε τὸ 80λεπτο σκηνικὸ κατάπλασμα *Ἡ Ἀμίλητη*. Διάρκεια: 8.40 - 10 μ.μ. ἀκριβῶς, καίτοι εἶχε τελειώσει πανηγυρικὰ στὸ 15ο λεπτό, ἦτοι στίς 8.55' ἀκριβῶς. Ἐνα «σύγχρονο χορικό» (μῆτε σύγχρονο, μῆτε χορικό) σὲ «μουσική» (ὁ Θεὸς νὰ τὴν κάνει!) Δήμητρας Τρυπάνη, κατάγλωμης μελαχροινῆς, ποιητικὸ κείμενο Παντελῆ Μπουκάλα τὸν ὁποῖο ἐκτιμῶ βαθειὰ χάρη στίς μικροεπιφυλλίδες του στὴν ἐφ. *Ἡ Καθημερινή* καὶ ποὺ τὴν ἀμετροεπιτῆ του *Ἀμίλητη* του παρακολούθησα μόνον χάρη στοὺς ἀγγλικούς ὑπερτίτλους —τόσο ἄθλια ἦταν ἡ ἀρθρωση τῶν Ἑλλήνων

«ἤθοποιῶν» καὶ ἡ ταχύτητα ἐκφορᾶς (συχνὰ γιὰ νὰ τοὺς προλάβουν, οἱ ὑπέρτιτλοι ἄλλαζαν πρὶν προλάβουμε ἐμεῖς νὰ τοὺς διαβάσουμε! Τὸ ἀκρόαμα ἀποτελοῦσε μηχανικὸ (ἢ μᾶλλον...ἀμήχανο;) μείγμα πρόζας (ἔμμετρης ἢ/καὶ μῆ; δὲν ὀρκίζομαι, δὲν ὀργίζομαι!) καὶ «μελοποιημένου» κειμένου σὲ μονοφωνία ἢ διφωνία πού θύμιζαν μᾶλλον ἀγγλικό Μεσαιῶνα, παρά βαλκάνιο δημοτικὸ τραγοῦδι, μονοφωνικὸ ἢ πολυφωνικὸ. Ὅλα αὐτὰ πλαισίωσαν ἄρπα (Γωγὼ Ξαγορᾶ), βιολοντσέλλο (Δημήτρης Τραυλός) καὶ 5 μικρότερης διαμέτρου ὀρυόμενες, σὲ ρυθμικὰ **ostinati** γκρανκάσ-σες (δὲν θὰ ἀποφύγω ἐπίσκεψη στὸν ΩΡΛ μου!) πού οἱ ἐκτελεστὲς τοὺς ἀποσιωποῦνταν ἀπὸ τὸ πρόγραμμα—μήπως ἐπειδὴ μετεῖχαν στὸ κατάπλασμα καὶ ὡς ἤθοποιοί; Οἱ τελευταῖες ὑπερκάλυπταν ἐκκωφαντικὰ «τραγοῦδι» καὶ «ἀπαγγελία».

Ἀναφέρθηκα σὲ βαλκάνιο (νοτιοαλβανικὸ ἢ ἠπειρωτικὸ πολυφωνικὸ μέλος) λόγῳ θέματος πού βασιζέται σὲ ἀληθινὸ γεγονὸς πού συνέβη σὲ ἓνα φτωχικὸ ὄρεινὸ χωριὸ τῆς Ἑλλάδας, γύρω στὰ 1850. Μιὰ νεαρὴ γυναίκα, ἡ Μηλιά, δολοφονεῖται ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὰ ἀδελφία της γιὰ νὰ «ξεπλυθεῖ» ἢ ντροπῆ « τῆς οἰκογένειας. ἀφοῦ τὴν πρώτη νύχτα τοῦ γάμου βρέθηκε «χαλασμένη» ἀπὸ τὸ γαμπρὸ. Ἡ κόρη θάβεται ζωντανή σὲ λάκκο ἀπὸ πέτρες στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ. Μόνο τὸ κεφάλι της μένει ἔξω ἀπὸ τὸ χῶμα. Ἔτσι οἱ συγχωριανοί γίνονται μάρτυρες τοῦ ξεπλύματος τῆς ντροπῆς, πού ἐπέβαλαν στὴ Μηλιά τὰ ἀρσενικά τῆς οἰκογένειας. (Πρόγραμμα).

Πολιτιστικὸ προϊόν, πρωτόγονων καὶ ἀνεπικοινωνιακῶν ὀλιγομελῶν κοινωνιῶν, ἢ οἶονεὶ φολκλορικὴ παραδοσὴ ὑπαινίσσεται ψυχικὴ κτηνωδία πάντψ συσζετίσιμη τῶν φασιστοναζί τοῦ 20οῦ αἰ., πού ἀναζήτησαν δικαίωσή της, ὅχι πιά σὲ ἀνελέητες καὶ ἀπάνθρωπες παραδόσεις ἀλλὰ σὲ ψευδοπολιτικὰ ἐπιχρίσματα, καὶ τῶν Τράμπ καὶ Μπολσονάρο τοῦ 21ου γιὰ νὰ μῆ καταλήξουμε στὴν πρόσφατη καθ' ἡμᾶς «πολιτικὴ». Τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου: Μηλιά, μάνα, πατέρας, 5 ἀδελφοί (μόνον ὁ μικρότερος, Κωνσταν-ῆς, χάρη στίς τύψεις του ἐπειδὴ ὑπάκουσε στὴν «παραδόσση» τῶν μεγαλυτέρων ἀποκτᾶ κάποια σκηρικὴν ὄντοτητα), ὁ μάντης Τειρεσίας (εἶδηση δὲν τὸν πήραμε) καὶ ὁ ερωτευμένος μὲ τὴ νέα ξένος ξελογιαστὴς της, ἕτερα σκηρικὴ ὄντοτης τελευταίας στιγμῆς

Ἡ νέα, στὸ μαρτύριο πού τῆς επέβαλαν ἀπαντᾶ μόνον μὲ τὴ σιγή πού τὴν ὑποκαθιστᾶ ἢ ἀκατάσχετη φλυαρία τῆς «μουσικῆς». Σύνθεση σκηνικὴ καὶ μουσικὴ διδασκαλία, Δήμητρα Τρυπάνη (στὴν τελευταία μετεῖχε ἡ Μιράντα Καλδῆ, ἔξοχη καθηγήτρια καὶ διευθύντρια χορωδίας τοῦ ΤΜΣ τοῦ Ἰουνίου Πενεπιστημίου). Σκηνικά, καλόγουστα ἀλλ' ἀσχετα: Κάθρην Γουάις. Εἰκαστικά-κοστούμια (*rien de special*, γαλλιστί: τίποτε τὸ ἰδιαίτερο) σὲ ἐπιμέλεια Νίκου Κόκκαλη. Ἀποσιωποῦμε τὰ ὀνόματα τῶν ἠθοποιῶν γιὰ τὴ συμμετοχὴ τους σὲ ἐγχείρημα γιὰ τὴν ὁποία δὲν ἔχουν τὸν παραμικρὸ λόγο νὰ ἐπαίρονται... Ὅσο γιὰ τὴν τρυπανίσασα τὰ ὦτα μας κ. Τρυπάνη, ἄς μάθει, πρῶτα-πρῶτα νὰ γράφει μιὰ κάπως σουλουπωμένη μονοφωνικὴ μελωδία. Καὶ νὰ πληρώνεις 32 € ταξί οὐσιαστικά γιὰ μιὰ 80λεπτή ἐρμηνεία...σιγῆς! (ΚΠΙΣΝ, Ἐναλλακτικὴ Σκηνή, Παρ. 11.10.2019).

Λέξεις: 588.